

Data:	07-2020
URL:	https://europa.eu/!jk99nJ

Acest raport este **al treilea raport de evaluare a echipei comune de anchetă (JIT)**, pe care rețeaua JIT le publică începând din 2014. Conține două capitole.

Capitolul 1 oferă o prezentare generală neexhaustivă a **constatărilor din 99 de formulare de evaluare completate de practicieni JIT în perioada noiembrie 2017 - noiembrie 2019**.

Capitolul 2 abordează în mod specific **experiența Eurojust cu JIT-uri cu state terțe**.

Rezumatul oferă o prezentare generală a principalelor constatări practice ale prezentului raport în ceea ce privește lecțiile învățate și cele mai bune practici identificate.

Constatări în urma evaluării echipelor comune de anchetă

(a) Constituirea unei echipe comune de anchetă

Dificultăți specifice identificate:

- lipsa anchetelor în curs în țările relevante;
- identificarea partenerilor JIT relevanți atunci când cazul prezintă legături între mai mult de două țări;
- fezabilitatea și disponibilitatea de a participa la un JIT;
- reticența de a participa la un JIT multilateral care implică state fără legături directe între anchetele lor respective;
- priorități operaționale divergente/niveluri diferite de anchetă în țările implicate;
- identificarea partenerilor JIT relevanți când sunt în curs mai multe proceduri penale la nivel național fără posibilitatea de a fuziona;
- constituirea fără întârziere a unui JIT în cazurile în care decizia de constituire a unui JIT se ia aproape de momentul în care se preconizează desfășurarea acțiunilor.

Cele mai bune practici:

- cunoașterea instrumentului JIT: experiența anterioară a statelor sau autorităților naționale care urmează să fie implicate în JIT;
- convenirea unei proceduri simplificate pentru a gestiona schimbarea membrilor JIT;
- rolul de facilitare al experților (coordonatorilor) naționali JIT în procesul de constituire;
- utilizarea unui limbaj comun de lucru la discutarea proiectului de acord privind JIT;
- acceptarea acordului JIT în limba engleză în procedurile naționale (fără obligativitatea traducerii);
- discutarea, la momentul constituirii unei echipe comune de anchetă, a modului în care să fie efectuată o analiză operațională și de către cine (autoritățile Europol sau autoritățile naționale);
- precizarea din timp a aspectelor juridice și practice încă din etapa premergătoare JIT; implicarea Eurojust în furnizarea de asistență și consiliere.

(b) Etapa operațională

Dificultăți specifice identificate:

- probleme lingvistice, în special lipsa de timp și de traducători în cazurile cu volum mare de materiale de tradus sau cu limbi mai puțin răspândite;
- coordonarea unui răspuns la cererile de asistență judiciară reciprocă /emitere a unui ordin european de anchetă primite de una din părțile implicate în JIT prin care se solicită accesul la elemente de probă culese în cadrul JIT;
- diferite termene obligatorii pentru anchetele părților implicate în JIT care pot interfera cu operațiunile;
- refuzarea executării mandatelor europene de arestare din cauza condițiilor din închisori;
- diferențe în cerințele legale privind audierile victimelor și ale martorilor.

Cele mai bune practici:

- rolul ofițerilor de legătură dintr-un stat JIT detașați în celălalt stat JIT: comunicare zilnică și înțelegerea mai profundă a specificităților sistemului juridic, precum și a contextului cultural și social;
- folosirea de metode și instrumente de anchetă comune/partajate între autoritățile de aplicare a legii ale statelor implicate;
- vizibilitatea lucrului în echipă pentru suspectii arestați;
- implicarea anumitor experți [coordonatorul național pentru combaterea traficului de persoane, Interpol, organizații neguvernamentale (ONG-uri) care pot contribui la soluționarea cazului];
- punerea în aplicare a strategiei comune privind sprijinirea/protecția victimelor traficului (abordare multidisciplinară, inclusiv ONG-uri, ministere ale justiției);
- valoarea adăugată a supravegherii comune și a analizei în timp real a interceptărilor într-un caz de trafic de droguri într-o zonă de frontieră;
- participarea permanentă la discuții pentru a clarifica sistemele și cerințele juridice din diferite țări;
- posibilitatea de a utiliza același interpret/traducător pe tot parcursul activităților JIT (traducerea interceptărilor comunicațiilor, servicii de interpretare la reuniuni) pentru îmbunătățirea imaginii de ansamblu a cazului și a contribui la eficientizarea cooperării;
- stabilirea unui protocol adecvat pentru schimbul de informații și probe (utilizând Jurnalul JIT).

(c) Etapa de urmărire penală

Cele mai bune practici:

- continuarea cooperării în etapa de urmărire penală - trimiterea în comisiile rogatorii (LoR) la JIT-ul închis;
- continuarea cooperării în cadrul unui JIT pentru a rezolva aspectele practice/juridice/operationale din etapa de urmărire penală.

Experiența Eurojust cu echipele comune de anchetă cu state terțe

- Echipele comune de anchetă (JIT-uri) sunt considerate din ce în ce mai mult un instrument valoros de cooperare judiciară cu statele terțe. La sfârșitul anului 2019, 20 de state membre ale UE acumulasera deja experiență cu JIT-uri cu implicarea statelor terțe. Din dosarele instrumentate de Eurojust reiese că, până în prezent, s-au constituit în total 74 de JIT-uri cu unul sau mai multe state terțe în calitate de membru.
- Majoritatea echipelor comune de anchetă care implică state terțe au fost constituite în temeiul articolului 20 din al doilea protocol adițional la Convenția Consiliului Europei din 1959. Articolul 19 din Convenția ONU împotriva criminalității transnaționale organizate a fost, de asemenea, utilizat ca temei juridic pentru constituirea de echipe comune de anchetă.
- Rețeaua globală a Eurojust a contribuit în mod semnificativ la stabilirea de contacte într-un stadiu incipient și la promovarea constituirii reușite de JIT-uri cu state terțe. În special, procurorii de legătură detașați la Eurojust au avut un rol esențial. De asemenea, mai multe puncte de contact ale Eurojust au fost implicate în constituirea reușită de JIT-uri.
- Eurojust a oferit asistență operațională pe parcursul întregului ciclu de viață al JIT cu implicarea statelor terțe. Reuniunile de coordonare desfășurate la Eurojust constituie o platformă valoroasă pentru a delibera cu privire la caracterul adecvat al unui caz pentru a constitui un JIT, a elabora acordul JIT și a decide cu privire la evoluția operațională. Din ce în ce mai multe JIT-uri cu implicarea statelor terțe au beneficiat, de asemenea, de finanțare din partea Eurojust pentru JIT. Autoritățile naționale ar putea lua în considerare înființarea unui centru de coordonare la Eurojust care să vină în sprijinul zilelor de acțiune comună, inclusiv atunci când cazul implică unul sau mai multe state terțe.
- Comunicarea adecvată, constantă și eficientă – în mod ideal într-o limbă de lucru comună – este aspectul cel mai important pentru cooperarea reușită în cadrul unui JIT, indiferent dacă un stat terț este sau nu membru al JIT. Printre aspectele specifice care au fost abordate în JIT-uri cu implicarea statelor terțe s-au numărat clauze specifice din acordul JIT, care reflectă cerințele legale interne, standardele și normele diferite privind strângerea probelor, precum și aspectele jurisdicționale și posibilitățile juridice ale unui transfer de proceduri într-un stadiu incipient.
- Motivele pentru care nu s-a constituit un JIT au fost adesea aceleași ca pentru cazurile implicând doar state membre ale UE, precum aflarea într-o etapă prea timpurie pentru a lua decizia sau într-o etapă diferită sau avansată a anchetei/obținerii elementelor de probă. Unii factori specifici ai eventualei implicări a unui stat terț au fost norme diferite de reglementare a divulgării, lipsa unui temei juridic comun pentru constituirea unui JIT și preferința pentru cooperarea prin asistență judiciară reciprocă.